

Sygn. akt II CSK 526/06

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z powództwa E. Ż.

przeciwko B. K. i Skarbowi Państwa - Prokuraturze Rejonowej w P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 stycznia 2007 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 maja 2006 r.,

- 1) odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3) oddala wniosek pełnomocnika procesowego powoda - adw. G. W.-R. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

Uzasadnienie

Wyrok zaskarżony skargą kasacyjną powoda wydany został w dniu 19 maja 2006 r., a zatem wniesiona od niego skarga kasacyjna, błędnie nazwana „kasacją”, spełniać powinna wszelkie wymogi formalne, wynikające z treści przepisów art. 398⁴ § 1 i § 2 k.p.c.

W paragrafie pierwszym art. 398⁴ k.p.c. ustawodawca skatalogował odrębnie w czterech punktach konstrukcyjne elementy każdej skargi kasacyjnej, a więc cechy istotne (kreatywne) tego tylko szczególnego środka odwoławczego, podkreślając zarazem w ten sposób rangę tychże elementów. Natomiast w zdaniu pierwszym § 2 art. 398⁴ k.p.c. wskazano na pozostałe wymagania tej skargi, które stawiane są każdemu pismu procesowemu (art. 126 k.p.c. – 128 k.p.c.) z rygiorem przewidzianym w art. 130 k.p.c.

Już wcześniej przyjęto w orzecznictwie, że brak któregokolwiek z kreatywnych elementów kasacji, a określonych w którymkolwiek z punktów nieobowiązującego już art. 393³ § 1 k.p.c. nie podlega naprawieniu w trybie art. 130 § 1 k.p.c., a kasacja dotknięta takim nieusuwalnym brakiem podlegała odrzuceniu a limine (postanowienie SN z dnia 9 listopada 2000 r., II CKN 1385/00, OSNC 2001, z 3, poz. 51; postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2000 r. V CKN 1780/00, OSNC 2001, z. 3, poz. 52).

Obowiązek przedstawienia przez skarżącego m.in. wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia, a wynikający z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., wiąże się z instytucją tzw. „przedsądu”, polegającego m.in. na możliwości Sądu Najwyższego odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). Ten możliwy sposób zakończenia postępowania kasacyjnego, a kolidujący niewątpliwie z intencją strony wnoszącej skargę kasacyjną dowodzi zrównania rangą obowiązku przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.) z obowiązkiem odrębnego przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienia. Odrębne wyartykułowanie przez ustawodawcę obu kategorii obowiązków dowodzi tego, że nie są one tożsame. W konsekwencji za spełnienie wymogu z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. nie można uznać jedynie odwołania się przez skarżącego do uzasadnienia podstaw kasacyjnych i sformułowanych w ich ramach zarzutów,

z pominięciem wyraźnego, odrębnego zaprezentowania którejkolwiek z okoliczności spośród wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienie SN z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001 r., z. 10, poz. 156; postanowienie SN z dnia 5 czerwca 2001 r., IV CZ 45/01, OSNC 2001 r., z. 10, poz. 157). W odniesieniu do skargi kasacyjnej zachowuje aktualność utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego, zgodnie z którym wymagania z art. 398⁴ § 1 k.p.c. mają samodzielny byt i nie mogą być traktowane zamiennie (postanowienie SN z dnia 29 czerwca 2005 r. V CSK 5/05, niepubl; postanowienie SN z dnia 14 lipca 2005 r. III CZ 61/05 niepubl.).

Spełniając formalny wymóg skargi kasacyjnej, określony w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., skarżący powinien zawrzeć w niej wyraźny wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i wniosek ten uzasadnić wskazując na występowanie w sprawie przynajmniej jednej z okoliczności stanowiących przesłanki tzw. przedsądu, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i przedstawić odpowiednie argumenty prawne, uzasadniające występowanie, ściśle określonej w przepisie ustawy, przesłanki. Potrzeba przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powinna być zatem uzasadniona przez skarżącego przy pomocy argumentów jurydycznych uzasadniających wystąpienie którejkolwiek z przesłanek precyzyjnie określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. (por. postanowienie SN z dnia 21 lipca 2005 r. sygn. akt V CSK 18/05). Ponieważ skarga kasacyjna powoda pozbawiona jest właściwie rozumianego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania przeto podlega ona odrzuceniu (por. postanowienie SN z dnia 22 września 2005 r. sygn. akt II CSK 7/05).

Uwzględniając więc odrębność obu przedmiotów regulacji w pkt 2 i 3 art. 398⁴ § 1 k.p.c. stwierdzić należy, że choć argumentacja skarżącego może się niekiedy w obu tych kwestiach nawet częściowo pokrywać, to jednak orzeczenie w przedmiocie przyjęcia kasacji do rozpoznania zapada tylko po uprzednim dokonaniu oceny przyczyn kwalifikowanych przez ustawodawcę, a określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., gdyż tylko one mogą być przedmiotem tzw. „przedsądu” i decydują o jego wyniku.

Skoro więc skarga kasacyjna powoda nie formułuje wprost wymaganego wniosku i jego właściwego uzasadnienia, a więc niezbędnego elementu konstrukcyjnego, współkreującego istotę tego środka zaskarżenia, to Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia, działając na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 k.p.c. i art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd Najwyższy nie obciążył powoda kosztami postępowania kasacyjnego.

Oddalenie wniosku adwokata ustanowionego z urzędu o przyznanie mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej powodowi (we wniosku błędnie napisano „powódce”) w postępowaniu kasacyjnym uzasadnione jest tym, że przyznania takich kosztów nie uzasadniają czynności profesjonalnego pełnomocnika procesowego, które są sprzeczne z zasadami profesjonalizmu (postanowienie SN z dnia 12 lutego 1999 r., II CKN 341/98, OSNC 1999 r., nr 6, poz. 123).